اخبار دیپلماسی

در دیدار با هیأت پارلمان اروپا

ظریف: با احساس مسئولیت به درخواست برای مقابله با عامل ناامنی در منطقه پاسخ دادیم

ایسنا| المار بروک، رئیس کمیته روابط خارجی پارلمان اروپا که در راس هیاتی متشکل از اعضای پارلمان اروپا در تهران به‌سر می‌برد، با دکتر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار، وزیر امور خارجه کشورمان با اشاره به روند مذاکرات هسته‌ای، رویکرد جمهوری اسلامی ایران به این مذاکرات را سازنده و با حسن نیت توصیف کرد و بر بی‌اثر بودن فشارها و تحریم‌ها علیه ملت ایران تأکید کرد.

محمدجواد ظریف ضمن تشریح چگونگی به وجود آمدن گروه‌های تروریستی در سوریه و عراق، این سوالات را مطرح کرد، کدام کشورها از این گروه‌های تروریستی حمایت کرده؟ تجهیزات وسیع نظامی در اختیار آنها قرار می‌دهند؟ تسهیلات گسترده در اعزام نیروهای داوطلب از اقصی نقاط جهان به سوریه و عراق فراهم می‌آورند و نهایتا از نظر مالی تحت حمایت‌های کم نظیر خود قرار می‌دهند؟ وی با اظهار تاسف از ادامه حمایت‌های مالی برخی از کشورهای منطقه از داعش و دیگر گروه‌های تروریستی اظهار داشت: این در حالی است که شعارهای ضد تروریسم این کشورها همیشه بلند است.

وزیر امور خارجه کشورمان تهدید تروریسم و افراط‌گرایی را تهدید مشترک همه کشورهای منطقه و غرب برشمرد و در این خصوص خواستار همکاری مشترک همه طرف‌ها در مبارزه علیه این تهدید مشترک شد. محمدجواد ظریف با تبیین سیاست جمهوری اسلامی ایران در مبارزه با داعش گفت: بی‌ثباتی و ناامنی در هریک از کشورهای منطقه تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بر ثبات و امنیت ما می‌گذارد، لذا با احساس مسئولیت به درخواست برادران‌مان در مقابله با عامل بی‌ثباتی و ناامنی پاسخ دادیم. وی در این رابطه از سیاست‌های برخی از کشورهای منطقه در مقابله با گروه‌های تروریستی انتقاد کرد و افزود: متاسفانه برخی از کشورهای منطقه ما تصور می‌کنند امنیت را می‌توانند با ناامنی دیگران بخرند.

بعیدی‌نژاد: پیشرفت در مذاکرات تدوین متن‌ها روند کند و آهسته‌ای دارد

عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان گفت: باتوجه به ماهیت پیچیده مباحث، پیشرفت در مذاکرات تدوین متن‌ها روند کند و آهسته‌ای دارد. حمید بعیدی‌نژاد شنبه شب در صفحه اینستاگرامش نوشت: بعد از پایان یافتن روز سوم مذاکرات و اتمام جلسه معاونین که تا ساعت یازده و نیم هم ادامه داشت، امروز صبح (شنبه به وقت محلی) معاونین وین را ترک کردند ولی قرار شد کماکان جلسات کارشناسی ادامه یابد. بر این اساس روز شنبه دو جلسه کارشناسی در صبح و بعدازظهر درخصوص مباحث هسته‌ای و مباحث تحریم‌ها میان تیم‌های کارشناسی ایران و نمایندگان ۵+۱ برگزار شد که طی آنها متن پیوست‌های مربوطه مورد بحث و بررسی بیشتر قرار گرفت. با انجام این مرحله از مذاکرات کارشناسی، این دور از مذاکرات پایان یافت.

پس از این مذاکرات، بلافاصله هماهنگی‌های لازم برای تعیین چارچوب و زمان‌بندی جلسات بعدی معاونین و کارشناسان صورت خواهد گرفت. در مجموع هرچند با توجه به ماهیت پیچیده مباحث، پیشرفت در مذاکرات تدوین متن‌ها روند کُند و آهسته‌ای دارد اما در این دور از مذاکرات، متن اصلی و پیوست‌های فنی درخصوص مباحث هسته‌ای و تحریم‌ها هرچه بیشتر تکمیل شد و بحث‌های مهمی برای امکان پالایش هرچه بیشتر این متون از موارد اختلافی صورت گرفت.

سخنگوی کمیته روابط خارجی پارلمان اروپا:

موضع اروپا در قبال لغو تحریم‌ها با کنگره آمریکا متفاوت است

ایسنا| یک مقام ارشد پارلمان اروپا با اشاره به سفر هیات‌های بلندپایه پارلمان اروپا به ایران در هفته جاری گفت: این سفر می‌تواند نقش مهمی را در اعتمادسازی میان ایران و اروپا در مسیر دستیابی به یک توافق جامع هسته‌ای ایفا کند.

ریچارد هویت، سخنگوی کمیته روابط خارجی پارلمان اروپا در این‌باره اظهار کرد: معتقدم سفر هیات‌های بلندمرتبه پارلمان اروپا به تهران می‌تواند پیامی به هر دو جناح محافظه‌کاران و اصلاح‌طلبان ایران در رابطه با حسن‌نیت اروپا در قبال برداشته شدن تحریم‌ها و مقایسه موضع کشورهای اروپایی با مواضع کنگره آمریکا باشد که در صورت دستیابی به توافق ایران بتواند فعالیت‌های بین‌المللی و تجاری خود را از سر گیرد. او ادامه داد: واضح است که مذاکرات هسته‌ای که هم اکنون در وین در جریان است با پیشرفت‌های خوبی روبه‌رو بوده است اما دیدار مقامات اروپایی و ایرانی در هفته جاری می‌تواند به اعتمادسازی و ساده‌تر کردن تبادل امتیازات برای دستیابی به یک توافق هسته‌ای کمک قابل توجهی کند. سخنگوی کمیته روابط خارجی پارلمان اروپا افزود: ملاقات‌هایی که در مجلس ایران انجام خواهیم داد به ما این فرصت را می‌دهد تا برخی از منتقدان توافق هسته‌ای را ملاقات کرده و با آنها برای ساخت یک رابطه جدید میان ایران و اروپا گفت‌وگو کنیم.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی:

هدف برخی تفسیرها از پروتکل الحاقی اخلال در مذاکرات است

معاون سازمان انرژی اتمی کشورمان با اشاره به برخی تفسیرهای مطرح شده از پروتکل الحاقی به هدف ایجاد اختلال در مذاکرات گفت، اینطور نیست که پروتکل یک مجوز عام داده است و آنها می‌توانند در هر زمانی به هرجایی مراجعه کنند.

بهروز کمالوندی روز یکشنبه در مصاحبه با برنامه «من طهران» شبکه خبری العالم، درباره مهمترین نکات حقوقی و بندهای پروتکل الحاقی گفت: چارچوب همکاری ما با آژانس بین المللی انرژی اتمی، دارای دو محور اساسی است؛ یکی بر مبنای قرارداد پارلمانی است که ایران قبل از انقلاب با آژانس امضا کرده و براساس آن یکسری تعهدات دارد که به آن تعهدات عمل می کند، یک بحث هم درباره موضوعات مربوط به گذشته است که فکر می کنم حدود یازده یا دوازده سال است که مطرح می شود که یک مقداری غیر از آن چارچوب پادمانی بوده، توافق‌هایی که ایران و آژانس در گذشته داشتند و بر مبنای آن، موضوعات گذشته را در سنوات گذشته بررسی کردند. کمالوندی اظهار داشت: با توجه به اینکه پروتکل الحاقی ادبیاتی دارد که تفسیر خود را می خواهد، ممکن است هر کسی تفسیر خود را داشته باشد، اما به نظرم کار خیلی سختی نیست و می شود به گذشته مراجعه کرد و دید که این پروتکل در گذشته چطور اجرا شده و این ادبیات حقوقی چه می خواهد.وی افزود: به‌طور مسلم هیچ کشوری حاضر نیست که حاکمیت خود را در معرض مذاکره بگذارد، بنابراین از یک طرف ما باید به سوالاتی که می تواند در ارتباط با فعالیت‌های کشور به‌عنوان یک عضو آژانس مطرح شود پاسخ دهیم، و از طرف دیگر توجه به حساسیت‌های موجود در کشور در رابطه با موضوعات حاکمیتی مطرح هست. کمالوندی خاطرنشان کرد: به نظر می رسد برخی در خارج از کشور تعمدا تلاش کردند به گونه ای وانمود کنند که پروتکل الحاقی مفهومش این است که دست آنان باز می شود و می توانند به هر جایی که خواستند مراجعه کنند، در حالی که ادبیات پروتکل الحاقی چنین چیزی را نشان نمی دهد.وی تأکید کرد: از طرفی هم در داخل کشور به دلیل همین حساسیت‌هایی که بوده و انتقال این مفاهیم از بیرون، حساسیت بیشتری پیدا کرده و نگرانی‌های بجایی را ایجاد کرده که پاسخ به آن مراجعه به متون اصلی در ارتباط با پروتکل الحاقی هست. کمالوندی خاطرنشان کرد: بنابراین اینکه پروتکل الحاقی بخواهد در آینده اجرا شود، یک موضوع است و اینکه چه تفسیری داشته باشد، موضوع دیگری است؛ درعین حال یک موضوع دیگر هم داریم که بحث موضوعات گذشته است، از سال ۸۲ شمسی یعنی ۲۰۰۳ میلادی، یعنی حدود دوازده، سیزده سال این بحث مطرح است که هر کشوری خودش را جای کشور ما بگذارد، این سوال را با آژانس مطرح می کند که تا کجا، چند سال، ما در گذشته دسترسی‌های زیادی دادیم، به سایت‌های نظامی هم دسترسی داشتند، نمونه گیری و نمونه‌برداری کردند و در حقیقت آژانس فرصت کافی را داشته که بتواند جمع‌بندی کند و ما در دوسال گذشته هم روشی تحت عنوان چارچوب همکاری یا گام به گام با آژانس تعریف کردیم که بتواند به سوالات آژانس پاسخ دهد و سوالات را در خوشه‌های چند موضوعی مطرح کند.

پروتکل الحاقی علاوه بر سایت‌های هسته‌ای، شامل بازدید از سایت‌های غیر هسته‌ای هم می‌تواند باشد

کمالوندی گفت: در پروتکل، علاوه بر سایت‌های هسته‌ای که در آنها مواد هسته‌ای است، می‌تواند در سایت‌های غیر هسته‌ای هم بعضی مراجعات باشد، البته ابتدای هر اقدام آژانس، اطلاعاتی است که کشور عضو می‌دهد، به‌طور مثال در پادمان هم همینطور است که ما اطلاعاتی را در ارتباط با فعالیت‌های خود می دهیم، آن وقت آژانس به‌صورت راستی آزمایی بازدید یا بعضی از بازرسی‌های موردی می‌آید، و راستی آزمایی می کند که ببیند اطلاعات ارایه شده به آن درست است یا نه.

کمالوندی تأکید کرد: در ارتباط با پروتکل اگر چه در پادمان هم هست به همین دلیل می آیند و اطلاعات را از نزدیک بررسی می کنند و این بازرسی‌ها تعریف می‌شود، به صورت بازرسی‌های روتین و بازرسی‌های دوره‌ای و حتی بازرسی‌های سرزده هم می تواند باشد، ولی خب این بازرسی‌ها هم تعریف شده است که با کشور عضو به یک توافق می رسد که این دوره‌های زمانی به چه نحوی باشد، ولی در پروتکل این مقداری بیشتر هست، کمالوندی خاطرنشان کرد: در پروتکل این مقداری بیشتر هست و در واقع سایت‌های غیر هسته‌ای که تلقی می شود و یا ممکن است چنین برداشت شود که ممکن هست در آن جا فعالیت‌های هسته ای صورت گیرد. کمالوندی افزود: البته مواد دو و پنج پروتکل الحاقی در ارتباط با این‌ها صحبت کرده، بعضی ابهامات ممکن است وجود داشته باشد که با مراجعه به بعضی از بخش‌ها می توان این ابهامات را رفع کرد، به‌عنوان مثال، وقتی می گویند سایت‌های دیگر -سایت‌های غیر هسته‌ای را دسترسی داشته باشند، عام است؛ این طوری نیست که به سایت‌های نظامی دسترسی داشته باشند، هیچ جا در خود پروتکل به‌عنوان یک سایت نظامی یا پادگان به آن اشاره نشده است. این عام است، اگر بخواهد برخورد سیاسی شود، می توانند به هرجایی گسترش دهند و هر مکانی را شامل شود، ولی اگر بخواهیم به نص خود پروتکل مراجعه کنیم، پروتکل اشاره می کند که برای مراجعه، دسترسی وجود دارد نه بازرسی.

کمالوندی درباره موضوع مصاحبه با دانشمندان هسته‌ای گفت: ما چیزی به نام بازجویی و مصاحبه با دانشمندان و چیزهایی از این قبیل نَه در پادمان و نَه در پروتکل نداریم. کمالوندی تأکید کرد: به فرض؛ اگر اطلاعاتی درباره وجود فعالیت هسته ای اعلام نشده در منطقه ای به دست آژانس بین المللی انرژی اتمی برسد و آژانس بخواهد در خصوص صحت و سقم این اطلاعات بررسی کند، فقط می تواند دسترسی به آن منطقه داشته باشد و این تصور که آژانس یک یک دانشمندان را روی صندلی بنشاند و از آنها بازجویی و مصاحبه کند، تصور اشتباهی است.

در پارچین در دو نوبت، ۱۱ یا ۱۲ بار نمونه گیری کردند

کمالوندی افزود: ما معتقدیم که آنها نباید بیش از این مسأله فعالیت‌های گذشته ایران را پیگیری کنند بلکه این مسأله باید بسته شود به‌عنوان مثال آنها در سایت پارچین یک بار ۴ مورد و بار دیگر ۷ یا ۸ مورد نمونه برداری کردند و آنها در این ۱۲ سال همکاری ایران با آژانس با این همه دسترسی‌ها و اطلاعات خودشان بالاخره باید به یک جمع‌بندی برسند. وی ادامه داد: مسأله دیگر این است که ایران و هیچ کشور حاکمیت‌دار دیگری در دنیا قبول نمی کند که آنها در هر زمانی به هر مکانی و به هر نحوی که می خواهند، مراجعه کنند و مواضع کشورهایی هم که پروتکل الحاقی را پذیرفته‌اند، حتماً با مواضع ایران همسو است. اینطور نیست که پروتکل یک مجوز عام داده است که آنها می توانند در هر زمانی به هر جایی مراجعه کنند البته برخی، تفسیرات موسعی از پروتکل می کنند که به نظر می رسد هدف آنها ایجاد اختلال در مذاکرات است.

جنگ آب در عراق کلید خورد

داعش از تغییر در توزیع آب رودخانه فرات به‌عنوان سلاح استفاده کرد

سیطره داعش بر سیستم توزیع آب رودخانه فرات در الرمادی و اقدام این گروه تروریستی به بستن جریان آب به سوی مناطق مرکزی، در اواخر هفته گذشته، اصطلاح جنگ آب را برای اولین‌بار وارد ادبیات نبرد با گروه‌های تروریستی در عراق کرد، اما این همه ماجرا نیست، چرا که منابع عراقی از ورود ترکیه نیز به این معرکه خبر داده‌اند.

به گزارش ایرنا، اولین بار طی روزهای اخیر، جریان ائتلاف ملی عراق، درباره اقدام داعش در بستن سد الرمادی هشدار داد و از آن به‌عنوان مرحله جدیدی از جنگ داعش در عراق یاد کرد. در ادامه تهاجم داعش به استان الانبار و سقوط الرمادی، در دو هفته گذشته، برخی گزارش‌ها حکایت از تسلط این گروه تروریستی به سیستم‌ها و شبکه‌های توزیع منابع آب فرات در سد الرمادی داشت و به نگرانی‌ها در بغداد و شهرهای مرکزی عراق دامن زد.

عبدالکریم عبطان نماینده پارلمان عراق، جمعه گذشته در گفت‌وگو با رسانه‌های عراقی از اقدام داعش به بستن سد الرمادی به‌عنوان جنگ آب یاد کرد و هشدار داد که این یک سلاح خطرناک و جدی است. عبطان، بسته شدن سد الرمادی را برای بغداد و استان‌های جنوبی عراق، تهدیدکننده توصیف کرد و گفت: این اقدام بر بغداد و مناطق مرکزی تأثیر شدیدی خواهد داشت و به همین دلیل دولت باید به‌صورت عاجل برای دور کردن داعش از شبکه‌ها و سیستم‌های استراتژیک توزیع آب در عراق اقدام کند. کارشناسان منابع آب عراق هم تأیید کرده‌اند که میزان آب فرات در مناطق پایین‌دست سد الرمادی به میزان قابل توجهی کاهش یافته است. البته برخی کارشناسان و مقام‌های دولتی در عراق معتقدند که بستن سد الرمادی تاثیری بر بغداد که از آب دجله تغذیه می‌شود، ندارد. با این حال، تأثیر این اقدام داعش بر مناطق مرکزی عراق و اراضی در مسیر رودخانه فرات قابل انکار نیست.

همزمان با داعش برخی منابع عراقی گفته‌اند که ترکیه نیز جنگ آب با عراق را شروع کرده است، به‌طوری که هفته گذشته خبرگزاری المعلومه به نقل از یک منبع مطلع اعلام کرد که دولت ترکیه به میزان قابل توجهی، ورودی آب دجله و فرات به سمت عراق و سوریه را کاهش داده است. منابع عراقی این ماجرا را به‌عزل اثیل النجیفی، استاندار سابق نینوا مرتبط می‌دانند که هفته گذشته در نتیجه یک مصوبه پارلمان عراق به اتفاق آرا، از پستش معلق شد. برخی کارشناسان با توجه به وابستگی شدید النجیفی به ترکیه، اعتقاد دارند که کاستن آب فرات و دجله بی‌ربط به ماجرای برکناری النجیفی نبوده است.

منابع خبری در بغداد همچنین از یک جلسه فاروق قبانچی، سفیر ترکیه در عراق با وزرا و نمایندگان وابسته به جریان متحدون خبر داده‌اند که در آن مطرح شده است که فشارها به جریان شیعه برای پس گرفتن امضاهایشان درخصوص برکناری النجیفی را افزایش دهند. تحلیلگران عراقی همچنین به سایر سیاست‌های ترکیه در عراق مشکوک هستند، از جمله تشکیل نیرویی با عنوان الحشد الوطنی در موصل برای آزادی استان نینوا زیر نظر سازمان اطلاعات ترکیه و مربیان نظامی این کشور که با تردید به آن نگاه می‌شود. منابع نزدیک به کردهای عراقی گفته‌اند، الحشد الوطنی که ترکیه هفته پیش تعداد ۵ دستگاه نفربر زرهی به این گروه تحویل داده است، در چارچوب عملیات ائتلاف بین‌المللی در حال آماده شدن برای جنگ در موصل است. این در حالی است که معلوم نیست نقش و ارتباط ترکیه که هنوز به ائتلاف نپیوسته با گروه الحشد الوطنی چیست؟ و اساسا آیا دولت عراق با تشکیل چنین نیروی موازی با سازمان رزم این کشور و خارج از کنترل دستگاه امنیتی، موافق بوده است یا نه؟!

برخی تحلیلگران عراقی در این خصوص عنوان کرده‌اند که هدف ترکیه آزادی موصل نیست، بلکه پاشاندن بذر تقسیم عراق و ایجاد یک اقلیم است که در گزارش المعلومه از آن به‌عنوان «اقلیم برادران النجیفی» یاد شده بود. از همین رو اقدام به کاستن آب دجله و فرات به سمت عراق و سوریه را در چارچوب همین سیاست‌ها ارزیابی می‌کنند.

همچنین اظهاراتی از سوی سفیر ترکیه در جمع خصوصی با جریان متحدون که گویا عراق را همچنان بخشی از ولایات دولت عثمانی دانسته است، بر تردیدها نسبت به نیات آنکارا افزوده است. کارشناسان و تحلیلگران عراقی، ماجرای کاهش آب رودخانه‌های دجله و فرات از سوی ترکیه، همزمان با اقدام داعش در بستن سد الرمادی را اگرچه دو حرکت مستقل از هم، اما مرتبط تلقی کرده و از آن به‌عنوان «جنگ آب» در عراق یاد می‌کنند. دولت عراق هنوز واکنش مشخصی به این تحرکات جدید در حوزه استراتژی آب نداشته است، با این حال به نظر می‌رسد که بغداد ناگزیر از جست‌وجوی راهکارهایی برای مقابله با این چالش جدید خواهد بود.

هشدار شدیداللحن رئیس پارلمان اروپا به یونان

گروه جهان| «مارتین شولتز»، رئیس پارلمان اروپا از مقامات یونان خواست تا با پیشنهاد «پول در برابر اصلاحات اقتصادی» که از سوی وام‌دهندگان بین‌المللی مطرح شده است موافقت کنند و به آتن درخصوص عواقب «سخت» ناکامی در دستیابی به توافق هشدار داد.

مارتین شولتز در گفت‌وگوی خود با روزنامه آلمانی زبان «ولت ام زونتاگ» که در روز گذشته منتشر شد عنوان کرد که اتحادیه اروپا در تلاش برای سازش با دولت یونان است و اضافه کرد وام‌دهندگان در جریان مذاکرات بر سر بازپرداخت بدهی‌های یونان حاضر به اعطای امتیازاتی به دولت آتن شده‌اند. شولتز درخصوص این گفت‌وگوها اظهار کرد: «من تنها می‌توانم به دولت یونان هشدار بدهم که دستی را که به سویشان دراز شده است پس نزنند». رئیس پارلمان اروپا در ادامه گفت: «زمان به سرعت در حال گذر است و چنین اقدامی عواقب سختی را در پی خواهد داشت». این در حالی است که «الکسیس سیپراس»، نخست‌وزیر یونان در اظهاراتی در پارلمان این کشور مخالفت خود را با شرایط پیشنهادی وام‌دهندگان اعلام کرد. با این سخنان الکسیس سیپراس، مذاکرات یونان و وام‌دهندگان بین‌المللی‌اش بار دیگر در برابر بن‌بست قرار گرفت و احتمال شکست یونان در بازپرداخت این بدهی‌ها و خروجش از اتحادیه اروپا دوباره قوت گرفت. شولتز در اظهارات خود خطاب به الکسیس سیپراس و حزب «سیریزا» گفت که آنها می‌بایست با این واقعیت مواجه شوند که آنها تنها پاسخگوی رای دهندگان خود نیستند، بلکه در قبال کشور یونان و اتحادیه اروپا نیز مسئولیت‌هایی دارند.

به دنبال مخالفت سیپراس با پیشنهاد طلبکاران بین‌المللی‌اش «ژان کلود یونکر»، رئیس کمیسیون اروپا نیز نخست‌وزیر یونان را به تحریف طرح پیشنهادی متهم کرد و از دولت آتن خواست به سرعت پیشنهاد جایگزین خود را مطرح کند تا مذاکرات در این هفته پیگیری شود. یونکر که آثار نارضایتی در لحن و صدایش آشکار بود درحالی که سیپراس را دوست خود خواند، افزود: «برای این که دوستی ادامه پیدا کند طرفین باید به دست کم برخی از قوانین احترام بگذارند». سیپراس در جریان حضور خود در پارلمان یونان پیشنهاد وام‌دهندگان را «پوچ» و «غیرمنطقی» خوانده بود. یونان، شرکای منطقه اروپا و صندوق بین‌المللی پول در شرایط فعلی در بن‌بست به سر می‌برند. بن‌بست این مذاکرات که بارش بر دوش بازارهای اقتصادی سنگینی می‌کند و تهدیدی برای بهبود اقتصاد جهان محسوب می‌شود همچنین یکی از موضوعات نشست گروه ۷ به شمار می‌رود که از روز یکشنبه و به ریاست آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان در جنوب این کشور آغاز شد.

آزادسازی شهر «بیجی» عراق از دست داعش

گروه جهان| منابع نظامی و شبه‌نظامی عراقی در روز گذشته از کنترل کامل نیروهای این کشور بر شهر بیجی خبر دادند. گفته می‌شود در جریان بازپس‌گیری بیجی جنگنده‌های آمریکایی نیز به حمایت از نیروهای زمینی عراقی پرداختند.

ژنرال «تحسین ابراهیم»، سخنگوی وزارت دفاع عراق در اظهاراتی در این خصوص گفت: «نیروها این شهر را پاکسازی کرده‌اند و کنترل مجموعه‌های دولتی، مرکز شهر، مسجد فتح و محله‌های اطراف را به‌طور کامل در اختیار دارند». شهر بیجی در ۴۰ کیلومتری شمال شهر «تکریت» واقع شده است. شهر بیجی از شهرهای استراتژیک عراق است و اهمیت آن از آن جهت است که این شهر حلقه اتصال بین موصل، مقر داعش و تکریت و بغداد است و پالایشگاه بیجی که بزرگترین پالایشگاه خاورمیانه است در آن‌جا قرار دارد.

وی در اظهارات خود به نقش ایالات متحده در حمایت از نیروهای زمینی عراق در این حمله اشاره کرد، هرچند که به جزییات این حمایت اشاره‌ای نکرد. به گفته یک منبع وابسته به پلیس عراق، عملیات آزادسازی کامل بیجی به هلاکت ۷۰ تروریست داعش منجر شده است و در این عملیات شمار زیادی از داعشی‌ها فرار کرده و برخی دیگر نیز زخمی شده‌اند.

همچنین «مهندالعقابی»، سخنگوی نیروهای داوطلب شیعه عراقی نیز عنوان کرد: «اکنون می‌توانیم اعلام کنیم که شهر بیجی به‌طور کامل آزاد شده است و پرچم عراق بر فراز ساختمان فرمانداری در اهتزاز است». به گفته تحسین ابراهیم، افراطیون داعش پس از حمله نیروهای عراقی به سمت موصل فرار کردند و در جریان عقب‌نشینی‌شان نیز هدف حملات هوایی قرار گرفتند.

به گفته سخنگوی وزارت دفاع عراق شهر افراطیون در سراسر این شهر تله‌های انفجاری نصب کرده‌اند و همچنان نشانه‌های ضعیفی از مقاومت آنها به چشم می‌خورد.

تروریست‌های داعش در ماه گذشته و با نفوذ به چند پالایشگاه این شهر نفت‌خیز مانع از دستیابی نیروهای عراقی به ذخایر بیجی شدند. بیجی شهری است در استان صلاح‌الدین عراق که در کنار رود دجله و نزدیک شهر موصل قرار دارد. این شهر به‌دلیل همجواری با پالایشگاه نفت بیجی از اهمیت بسیاری برخوردار است و پالایشگاه بیجی از بزرگترین پالایشگاه‌ها و مهم‌ترین سایت‌های صنعتی عراق به‌شمار می‌رود.

این پالایشگاه در ۲۱۰ کیلومتری شمال بغداد واقع شده و زمانی با تولید ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز تامین‌کننده اصلی فرآورده‌های سوختی در عراق بوده است و در حدود «یک سوم» سوخت مصرفی این کشور را تأمین می‌کرد.

دیدگاه

نتیجه انتخابات ترکیه سرنوشت حزب اردوغان

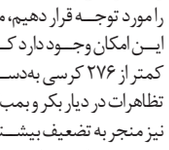

آرمین منتظری

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه در حالی انتخابات سراسری در این کشور را کلید زد که به نظر می‌رسد حزب متبوعش کار سختی برای به‌دست آوردن اکثریت کرسی‌های پارلمان داشته باشد. صلاح‌الدین دمیرتاش، رهبر جوان چپ‌گرای حزب دموکراتیک خلق که از مواضع کردهای ترکیه حمایت می‌کند، این شانس را دارد تا بیش از ۱۰ درصد کرسی‌های مورد نیاز را در پارلمان به‌دست آورد تا بتواند مانع از به‌دست آوردن اکثریت مطلق کرسی‌های پارلمان به‌دست حزب متبوع اردوغان شود.

اگر حزب عدالت و توسعه نتواند حداقل ۳۶۷ کرسی از ۵۵۰ کرسی پارلمان ترکیه را در این انتخابات از آن خود کند، نخواهد توانست اکثریت مطلق مورد نیاز برای تغییر نظام سیاسی ترکیه به نظام ریاست‌جمهوری را به‌دست آورد و اگر اردوغان در پیشبرد چنین هدفی با شکست مواجه شود، قدرتش در ترکیه با تزلزل مواجه خواهد شد. علاوه بر این اگر اردوغان نتواند ۲۷۶ کرسی را به‌دست آورد، حتی قادر نخواهد بود دولت مورد نظر و متبوع خود را شکل دهد، چه برسد به این که برای برپایی نظام سیاسی ریاست‌جمهوری درخواست برگزاری رفراندوم کند.

اگر نتایج انتخابات سال ۲۰۱۴ را مبنا قرار دهیم و عملکرد این چند ماهه اخیر حزب عدالت و توسعه را مورد توجه قرار دهیم، می‌توانیم نتیجه بگیریم این امکان وجود دارد که حزب اردوغان چیزی کمتر از ۲۷۶ کرسی به‌دست آورد. وقایع اخیر نظیر تظاهرات در دیار بکر و بمب‌گذاری در این تظاهرات نیز منجر به تضعیف بیشتر جایگاه حزب عدالت و توسعه شده است. از سوی دیگر شرایط اقتصادی ترکیه نیز طی ماه‌های گذشته روند رکودی داشته است و رشد اقتصادی ترکیه چیزی نزدیک به صفر بوده است. اردوغان نیز نتوانسته است مردم را قانع کند که سطح رفاه در ترکیه به دوران گذشته باز خواهد گشت. از سوی دیگر گرایش بیشتر اردوغان به رویکردهای پوپولیستی در عرصه سیاست و همچنین آسیب‌پذیری بیشتر ترکیه در عرصه امنیتی موجب شده است تا سیاست خارجی اردوغان نیز در نظر شهروندان ترکیه چهره‌ای ناموفق داشته باشد.

اینکه حزب عدالت و توسعه تا چه اندازه در این انتخابات متحمل ضرر یا شکست خواهد شد کاملا به عملکرد حزب دموکراتیک خلق در انتخابات بستگی دارد. نکته جالب اینجا است که حزب دموکراتیک خلق که امروز در جایگاهی قرار دارد که امیدش به کسب کرسی‌های بیشتر در پارلمان افزایش یافته، باید به خاطر این جایگاه از اردوغان ممنون باشد. استراتژی اولیه و اصلی انتخاباتی اردوغان این بود که از آرای کردها برای کسب اکثریت در پارلمان استفاده کند. به این منظور اردوغان تلاش کرد تا سیاست‌های دولتش را برای جلب آرای کردهای ترکیه تا حدودی تغییر دهد. در اوایل کمپین انتخاباتی موضوع کردها یکی از موضوعات اساسی برنامه‌های انتخاباتی اردوغان بود. او حتی در مقطعی از کلمه «ولایت» برای اشاره به استان تقریبا خودمختار کردستان ترکیه اشاره کرد. اردوغان در آن زمان قصد داشت با ژست‌های آزادی‌خواهانه این‌طور وانمود کند که دولت ترکیه که زمانی به دنبال از میان بردن اقلیت کرد بود، امروز نسبت به مسأله اقلیت‌های کرد نگاهی غیرمدرن و واپسگرا ندارد. در ماه مارس سال ۲۰۱۴، دولت ترکیه لایحه‌ای را تصویب کرد که آموزش زبان کردی در مدارس خصوصی را مجاز می‌شمرد. همچنین اجازه داده شد تا از زبان کردی در کمپین‌های انتخاباتی استفاده شود. همچنین به احزاب حامی کردها اجازه داده شد تا فعالیت‌های بیشتری داشته باشند. در عین حال، مذاکراتی میان دولت ترکیه و عبدالله اوجالان، رهبر کاریزماتیک پ‌ک‌ک ترکیه در جریان بود که در این مذاکرات تعدادی از اعضای حزب دموکراتیک خلق و حزب دموکراسی و صلح به‌عنوان میانجی حضور داشتند.

اما هرچه کشور به موعد انتخابات نزدیک‌تر شد، استراتژی اصلی اردوغان در انتخابات آشکارتر شد. درگیری‌ها در سوریه و عراق و سکوت دولت ترکیه در خصوص قلع‌وقمع کردها در کوبانی به دست داعش موجی از تمایلات جدایی‌خواهانه در میان کردها به‌وجود آورد. همین مسأله باعث شد تا مبارزان کرد از سراسر منطقه برای مبارزه با داعش بسیج شوند و کردهای ترکیه نیز از این قاعده مستثنی نبودند. این در حالی بود که حزب عدالت و توسعه در مذاکرات خود با اوجالان درباره موضوع خلع سلاح مذاکره می‌کرد و در چنین شرایطی سخن گفتن از خلع سلاح کردها عملا بی‌معنی بود. در همان زمان، با شیوع نظامی‌گری در میان کردها و به‌وجود آمدن چشم‌انداز شکل‌گیری یک دولت کرد موجب شد تا آرای ملی‌گرایان ترکیه به سمت گروه‌های کرد سوق پیدا کند. حتی برخی از ملی‌گرایان از اردوی حزب عدالت و توسعه به سمت اردوی حزب جنبش ملی‌گرا چرخش پیدا کردند. در نتیجه این رخدادها حزب عدالت و توسعه تلاش کرد تا اردوگاه‌های ملی‌گرایان و کردها را در مظان اتهام قرار دهد. در این راستا حزب عدالت و توسعه اینطور وانمود کرد که به روند صلح پایبند بوده و در مقابل کردها به خیانت متهم کرد. اما مشکل عدالت و توسعه این بود که مردم ترکیه این ادعا را که حزب عدالت و توسعه تنها ضامن برقراری صلح است، قبول نکردند و هرچه زمان گذشت، عدالت و توسعه در این خصوص اعتبار خود را بیشتر از دست داد.

در هر حال انتخابات اخیر ترکیه فرصتی برای کردهای ترکیه است و نتیجه این انتخابات نشان می‌دهد که کردهای ترکیه تا چه اندازه در برابر اردوغان منسجم هستند.